

פרות בשחור-לבן "במגף" או גידול הפרה הפריזית באיטליה גאיו שילוני

האיטלקי וההתאחדות הישראלית, כדי לאפשר בדרך זו לפרוץ בעתיד את המחסומים המונעים מן האיטלקים קניית חומר רביה מישראל. איש הנהלת משרד החקלאות האיטלקי שהתלווה למשלחת אף "זרק רעיון": לנסות לזווג פעולות משותפות, בנושא גידול הבקר לחלב של איטליה ושל ישראל, בארצות שלישיות מבין הארצות המתפתחות. אכן, תוכניות יש ויש – אך האם עתידות הן להישאר בגדר חלומות? קשה לנבא, בעיקר קשה לאדם כמו כותב שורות אלו, שכבר התנסה בעבר לא פעם ולא פעמיים בריצת המיכשולים שמהווה כל נסיון להגשים באיטליה תוכנית פיתוח כלשהי. אלה מיכשולים מעשיים ותיאורטיים, כספיים ובעיקר ביורוקרטיים ויוקרתיים. ובכל זאת – אם ירשו לי ידידי מן ההתאחדות שלנו להביע את דעתי כמי שמכיר את המצב באיטליה לעומק וליווה את המשלחות האיטלקיות בארץ, בכל זאת כדאי היה לעשות מאמץ, ומאמץ רב יותר מכפי שנעשה מצד ההתאחדות עד כה.

מצב רפת החלב באיטליה

אנסה להבהיר לחברי ההתאחדות מהו ענף הבקר לחלב באיטליה בשלוחתו השחורה-לבנה, כפי שמכנים המטפחים שם את הפרה הפריזית-הולשטיינית. בסוף 1980 היו באיטליה 3,486,000 ראשי בקר פריזי, שהיוו כ-40% של כלל אוכלוסית הבקר באיטליה. מאלה היו רשומים 848,239 ראשי בקר בספר העדר – הווה אומר 24.3%, שהיו מוחזקים ב-10,102 רפתות, עם ממוצע של 84 ראשים ברפת, לפי הפרוט הבא:

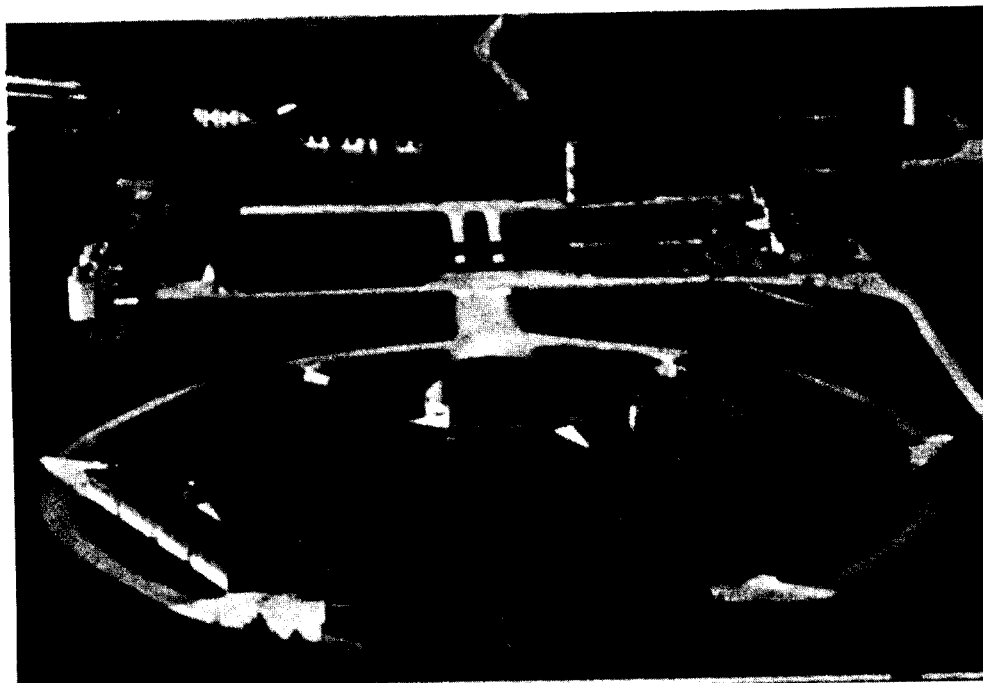
428,380
7,348
144,526
267,985

פרות חולבות
פרים
עגלות
עגלים

זה שנים שאנו עדים להתעניינות רבה ברפת שלנו מצד מגדלי הבקר לחלב במדינה גדולה השוכנת לא הרחק מאתנו, אם כי מעבר לים: איטליה. התעניינות זו הגיעה לשיאה והשיגה מטרה מעשית ומוחשית, כאשר בשנת 1968 ביקרה כאן משלחת מאיטליה. לאחר ביקורה של משלחת זו בארץ נפתח מה שנראה אז כפתח מבטיח לייצוא פרות ישראליות לאיטליה. הוקמה בסיציליה רפת חלב מורכבת מפרות ישראליות. מומחים ישראלים, אפילו רופא וטרינר ישראלי, ליוו את ייסוד הרפת הזו.

אולם, לא במקרה אמרתי זה עתה כי הדבר "נראה אז כפתח לייצוא פרות ישראליות". כי למעשה נשאר הארוע בגדר תופעה חד פעמית, וזאת לנוכח חומרת ההגבלות שמטילים מוסדות איטליה, בציות להוראות מוסדות השוק האירופי המשותף, על כל ייבוא בעלי החיים מאיזור המזרח התיכון. התואנה היא כי באיזור זה קיימת סכנת מגפת הלשון הכחולה. אלא שבעלי לשון הרע לוחשים כי התקנות הללו תוקנו כדי לחייב את המגדלים האיטלקיים לקנות בקר לגידול ממקורות שבתוך הקהילה האירופית פנימה.

מאז ועד היום, נעשו נסיונות רבים לפרוץ את טבעת האיסור, אך לעת עתה לא זכו נסיונות אלה להצלחה. עם זאת, הוסיפו האיטלקים לבוא ארצה לביקור – ומזכירות ההתאחדות עמלה הרבה לתאם ולסדר ולדאוג ולהכין תוכניות, כדי שכל הביקורים יהיו מוצלחים. לאחרונה, לאחר ביקורים רבים של קבוצות חברי התאחדויות אזוריות של מגדלי בקר לחלב באיטליה, נערך כאן ביקור שהיווה גולת הכותרת לכל הביקורים. באביב של שנה זו סיירו בארץ חברי ההנהלה של אגוד מגדלי הפרה הפריזית באיטליה. כוונת הסיור, כפי שיו"ר האגוד ציין באוזני נציג ההתאחדות הישראלית, היתה לנסות ולהגיע "להכרה הדדית" בין האגוד

משק בקר מודרני בעמק הפו

ממוצע ייצור החלב בעדר הפריזי הגיע לכדי 5,582 ק"ג לפרה, עליה של כ-260 ק"ג לפרה לעומת השנה הקודמת 1979. תכולת השומן בחלב היתה בממוצע 3.66%. נקודה זו חשובה ביותר באיטליה, ואכן זו הטענה החוזרת ונשנית בשיחותיהם של האיטלקים איתנו כאן, כי הם רואים בהגדלת כמות החלב לפרה הכרח של הורדת אחוז השומן. ומה שחשוב לאיטלקים במיוחד, הוא שתכולת החלבון היתה 3.17%.

להלן כמה נתונים על רפתות אחדות. רפת השיא היתה במחוז ברגמו בצפון איטליה, לא הרחק מגבול שווייץ: 133 פרות, 9,256 ק"ג חלב בממוצע שנתי ב-3 חליבות, 3.52% שומן, 3.14% חלבון. ממוצע יומי לפרה 25.36 ק"ג חלב/פרה בעדר.

ברפת ה-4 ברשימת הרפתות המצטיינות ביקרתי בשנת 1979. פועלת בה עגלת מספוא מערבילת מתוצרת לכיש. 181 הפרות ב-3 חליבות הגיבו 8,132 ק"ג חלב, 3.10% שומן, 1982.

3.07% חלבון, 22.28 ק"ג חלב/פרה בעדר/יום. הרפת ה-5 ברשימה, עם 73 פרות ב-2 חליבות, הגיעה לממוצע של 7,975 ק"ג חלב. ראויה לציון עוד רפת קטנה יחסית (77 פרות), בדרום איטליה דווקא, באי סרדיניה, עם 7,606 ק"ג חלב לפרה בעדר. לגבי מקרה זה מציינים האיטלקים כי אכן ניתן לראות כיצד ניהול משק מתקדם נותן פרי גם באזורים שנחשבים למפגרים יותר.

רק רפת אחת, השייכת לחברה בע"מ בסביבת רומא, מחזיקה מספר פרות גדול – 276 – ואילו בדרך כלל נע מספר הפרות בעדר ממקרים מעטים גבוליים של 20–30 (6 רפתות מתוך 50) עד ל-200. השיא בתכולת השומן הוא 3.93% ברפת עם 276 פרות. ב-22 רפתות מתוך ה-50 ברשימה תכולת השומן עולה על 3.5%.

את הנתונים נטלתי מכתב העת של האגוד האיטלקי, "ביאנקו־נרו" (שחור-לבן) מאפריל 1982.

הפרות הפריזיות באיטליה מוזרעות מלאכותית. האגוד מכין תוכנית "זיווג" לחבריו המבקשים זאת. בשנה שעברה עסק האגוד האיטלקי בתיכנון זיווגן של יותר מ-50,000 פרות. אגב, באיטליה אין כל הדרכה חקלאית מטעם הממשלה. בנוגע למקור הזירמה, קיימים באיטליה מרכזי הזרעה רבים פרטיים או קואופרטיביים, אם גם לא מסוג הקואופרציה הנהוגה אצלנו. אולם האגוד מציין כי יובאה זירמה רבה מחו"ל, לרוב מארה"ב ומקנדה.

התפתחות מעניינת היא הקמת המרכז הגנטי מטעם האגוד האיטלקי. מרכז זה יעסוק מטעם הנהלת האגוד בפיקוח ובדיקת הפרים, כדי לספק למגדלים נתוני מבחן בדוקים. לאחר שהפרים יעברו במרכז את תקופת המבחנים, יוחזרו לרפתות שגידלו אותם, ורפתות אלו יוכלו לעסוק במסחר חופשי בזירמה שלהם, ללא התערבות האגוד. לנו, הישראלים, הרגילים לצורה קפדנית ומעמיקה הרבה יותר של טיפוח, נראה ענין המרכז הזה פשטני למדי. אולם אין לשכוח כי באיטליה, ארץ שבה ענין ההזרעה היה עד כה פרוץ לחלוטין, הוא מהווה התקדמות לא מעטה. לדעתי חייב להיות לנו כישראלים ענין לשלוח בבוא הזמן פר אחד או אחדים למרכז זה של האגוד האיטלקי, שיעמוד תחת פיקוח של

PERSONALITÀ DELL'ASSOCIAZIONE
NATIONALI ALL'ITALIA
NADIA PROBATA ITALIANA
A REGALONE S. MARCO ITALIA
2010 CREMONA - PIAZZA MARCONI 3
TELEFONO 0372/2411
SPECIMINE DI ABBONAMENTO POSTALE
GRUPPO DI PUBBLICITÀ INTERIORE AL TON
APRILE 1985

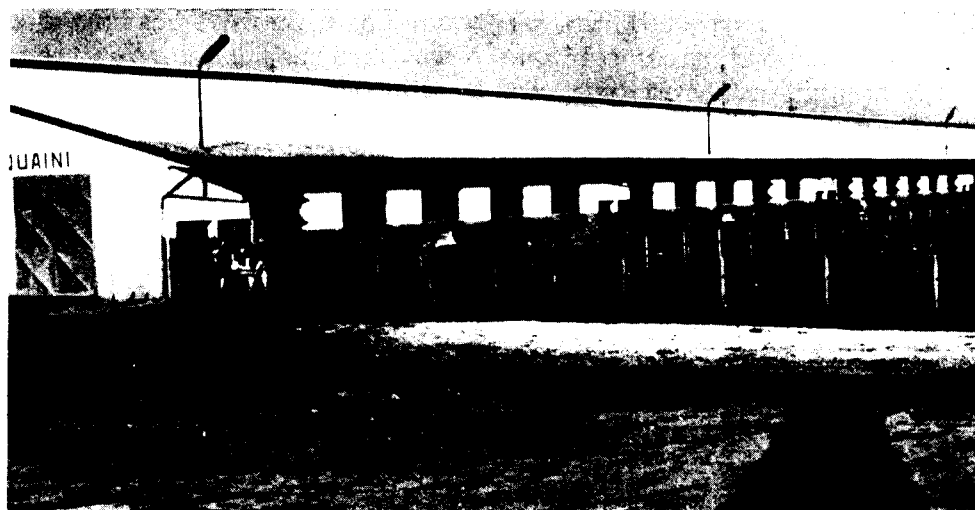
**bianco
nero**

שער של אחד מגליונות "ביאנקו-נר", בטאון אגוד מגדלי הבקר הפריזי באיטליה – ונוף אופייני של מרעה באיטליה המרכזית

הזרעה וטיפוח

בהזרעה המלאכותית חלה באיטליה התקדמות שנתיית של 10-15% במספר הפרות המוזרעות ומציינים בסיפוק כי כבר כ-50% מן

רפת בצפון איטליה

בתצוגת בקר; הפרות המתחרות מחכות לשיפוט

ב־25 מחוזות, מוקדשים להתשלמות תיאורטית ומעשית. מה רצינית פעילות זו באגוד – זאת יוכיח מספר ימי העבודה שהושקעו בהכנת התצוגות וימי העיון: 2,540 ימי עבודה של 13 מפקחים, 3 פקידי האגוד ועוד 10 מומחים שהוזמנו מבחוץ.

מגדלים, פקידי משרד החקלאות ומשרד הבריאות (נושא הווטרינריה מסור בידי משרד הבריאות), מומחי אוניברסיטאות ונציגי התאחדויות מגדלי בקר.

בשנת 1981 חלה התעוררות בשטח השתלת עוברים. הושתלו בסה"כ 428 עוברים ב־46 משקים. נולדו ונרשמו 224 ולדות. בענין זה פנו כמה מחשובי המגדלים האיטלקיים אלינו הישראליים, לפני כשנה וחצי, בבקשה לשתף איתם פעולה ולהעמיד לרשותם פרות לגידול עוברים. אולם מן הסיבות הווטרינריות האמורות, לא יצא הדבר לפועל.

הרכה תצוגות ומעט הדרכה

חלק רב מאוד של פעילות האגוד מוקדש לעריכת תצוגות, בהן מעניקים פרסים לבעלי חיים מצטיינים ולבעלי חיים אלה. פעילות זו של תצוגות וירידים תהיה מובנת למגדל הישראלי, אם מזכיר לו כי באיטליה מתקיים מסחר ער של עגלות ועגלים לגידול. לכן לא נתפלא לשמוע כי בשנת 1981 התקיימו 39 ארועים רשמיים כאלה, מהם תצוגה אחת לאומית ב"תג הזהב". בתצוגות שפטו 11 מומחים.

ב־1981 אירגן האגוד 48 מפגשים מקצועיים,

פינה בחצר רפת אופיינית

ומה ברפתות באיטליה?

בנסיעות הרבות לאיטליה שערכתי בשנים האחרונות נודמן לי לבקר בהרבה רפתות, בכל רחבי המדינה – גם בצפון המפותח בכל ענפי החקלאות וגם בדרום ובאיים, הנחשבים לשטח מפגר. ראיתי שם פרות מכל צבע וסוג – ואפילו "פרת מרוצים" הספקתי לראות בפוליה! כן, בלי צחוק, בעיירה טרמולי שבגבול פוליה-אברוצו יש מנהג לקיים מדי שנה, ביום החג של הקדוש המקומי, מרוץ של פרות. לשם כך מגדלים שם פרות מגוע מיוחד, ארוכות רגליים, שאפשר לאלף למרוצים.

אלא שראיתי גם רפתות עם פרות פריזיות מצטיינות ויפות, גם גבוהות תנובה, אף באי סרדיניה, בצפון ובמיוחד בשפלה שמצפון לוונציה, וביניהן רפתות הבנויות כמו ... מטבח בוילה דה-לוקס, עם חדר חליבה שקירותיו מצופים אריחים לבנים מבריקים עד למעלה. מה שראוי לציון ברפתות באיטליה, הוא הנקיון השורר בהן. ואמנם קל להבין שכל איטלקי המבקר ברפתות שלנו, מעיר בלשון עדינה על "הנקיון הלקוי".

נדמה לי שיש לנו מה ללמוד מהאיטלקים. למסקנה זו הגעתי דווקא בביקורי האחרון באיטליה, בחודש מאי שעבר, כאשר התארחתי במשקו של ידד ישראל מובהק. הרפת שלו איננה בין 50 המצטיינות דווקא; ממוצע ייצור החלב שלה קצת פחות מ-7,500 ק"ג בשתי חליבות, אבל איזה עדר! איזה יופי, איזו אחידות! כאשר ראיתי את הפרות הבינותי היטב למה התפעל כל כך בעל המשק בעת ביקורו בישראל מהעדר של שדה אליהו.

נראה לי שכלל לא יזיק לנו אם נארגן כמה סיורים במשקים כאלה באיטליה. עמיתנו האיטלקים בוודאי ישמחו לגמול לנו על קבלת הפנים החמה שהם זוכים לה פה בביקוריהם. סדר ונקיון וגם מעט לוויית חן בוודאי נוכל ללמוד משם, ואולי גם קצת ניהול משק. מה גם שנוכל להצמיד סיור מקצועי לביקור באותם המקומות הנפלאים שאיטליה כה נתברכה בהם.

לגבי שטח הפירסומים רוכזה רוב הפעילות סביב הופעת כתב העת. מספר המנויים לכתב העת "ביאנקרנרו" עלה מ-1,500 בשנת 1981 ל-5,500 ב-1982 ומאמינים כי מספר המנויים יגיע ליותר מ-8,000 עד למחצית השנייה של השנה השוטפת. כתב העת מיועד לשמש גם כפירסום לפרה האיטלקית בארצות אחרות, ובמיוחד מהדקים באמצעותו את הקשרים עם ספרד ועם מרוקו. גם אנו פתחנו זה עתה בשיתוף פעולה עם "ביאנקרנרו" ושולחים למערכת את "משק הבקר והחלב" עם תרגום כותרות לאיטלקית.

פעילות רבה מקדיש האגוד ליזום ייצוא פרות

חצר בקר בדרום איטליה

לגידול. כך, לבד מהשתתפות מוצלחת מאוד בתצוגה שהתקיימה בפריז, מטפל האגוד בהכנת חומר המחשה, שקופיות וחוברות הסברה.

לבד מכל הפעילויות האמורות, מארגן האגוד האיטלקי ביקורים מקצועיים לכל הארצות המצטיינות בגידול בקר. במסגרת סיורים כאלה באים גם אלינו, בדרך כלל מלאי ציפיות שאינן מתאכזבות, אף שיש להם גם ביקורת וטענות כלפי "יופי" הפרות שלנו, ובעיקר כלפי העטינים. כן הם טוענים נגד אחוז השומן הנמוך אצלנו, אולם הם מבינים יפה כי אין זו תכונה גנטית, אלא תוצאה של הונה ושל ממשק. בדרך כלל, איפוא, ניתן לומר שהם יוצאים נשכרים בהחלט מהביקורים אצלנו.